

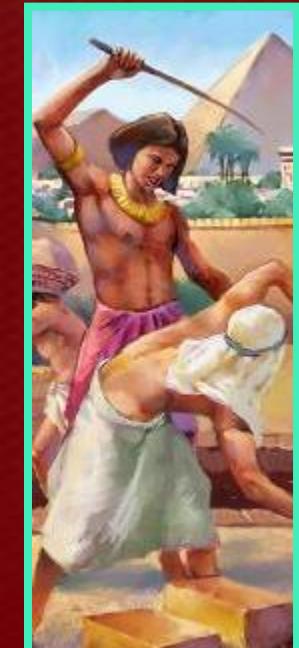
KO E VAO'AKAU VELA

"Pea na'e pehē 'e Sihova, "Ko e mo'oni kuo u mamata ki he mamahi 'a hoku kakai, 'aia 'oku 'i 'Isipite, pea kuo u ongo'i 'enau tangi ko e me'a 'i honau kau enginaki ngāue: pea 'oku ou 'ilo'i 'enau ngaahi mamahi: Pea kuo u 'alu hifo ke fakamo'ui 'akinautolu mei he nima 'oe kakai 'Isipite, pea ke 'omi 'akinautolu mei he fonua ko ia ki ha fonua lelei mo lahi, ko e fonua 'oku mahu tāfea 'i he hu'ahuhu mo e honi" 'Ekisotosi 3:7, 8

Hili 'ene tō 'i he'ene feinga ke fakatau'atāina'i e kakai 'o 'Isilelí, na'e nofo 'a Mōsese 'i ha ta'u 'e 40 'i he Toafa Mitianí ko ha tauhi-sipi. Lolotonga 'a e taimi ko iá, neongo na'a ne hokohoko atu 'ene vaha'angatae vāofi mo e 'Otuá, ka na'a ne li'aki 'a 'ene fakakaukau ke hoko ko e fakatau'atāina 'o 'Isilelí. Ka na'e te'eki ke li'aki 'e he 'Otuá 'a e fakakaukau ko iá. Na'e kei nofo pē 'a Mōsese, ma'ana, ko e fakatau'atāina kuo filí. He na'e te'eki foki ke ngalo 'iate la 'a e mamahi 'a Hono kakaí. Ko eni, kuo hokosia 'a e taimi ke taki 'a 'Isileli mei honau nofo pōpula fefeká.

Ko e Ui ('Ekisoto 3):

- ➡ Ko e Vao'akau Vela ('Ekisotosi 3:1-6)
- ➡ Ngaahi Tu'utu'uni 'a e 'Otuá ('Ekisotosi 3:7-12)
- ➡ Ko e Huafa 'o e 'Otua ('Ekisotosi 3:13-22)

Fakahoko 'a e misioná ('Ekesōtosi 4):

- ➡ Ng-Faka'uhinga mo e Ng-Faka'uhinga Lahi Ange ('Ekisotosi 4:1-17)
- ➡ Ko e Foki ki 'Isipite ('Ekisotosi 4:18-31)

KO E UI

KO E VAO VELA

"Pea na'e hā mai 'ae 'āngelo 'a Sihova kiate ia 'i he ulo afi 'i he lotolotonga 'oe 'ulu'akau: pea sio ia, pea vakai, na'e ulo 'ae 'ulu'akau 'i he afi, ka na'e 'ikai 'osi ai 'ae 'ulu'akau. (Ekisotsi 3:2)

Ko e ta'u 'e 40 na'e nofo ai 'a Mōsese 'i Mitianí 'e lava ke fakanounou'i 'o pehē: na'a ne mali, ma'u ha ongo foha, pea hoko ko ha tauhi-sipi ma'a 'ene tamai-'i-he-fonó. Na'a ne fakatapui foki 'a e taimi ko iá ke tohi 'aki ha ongo tohi: Siope mo Sēnesi, 'a ia 'oku mahu'inga ke mahino 'a e ngaahi kaveinga mahu'inga 'o e fakamo'uí. Ka na'e liliu e me'a kotoa pē 'i ha ki'i momeniti si'l pe.

'I Holepi (Mo'unga Sainai), na'e hā 'a e 'Angelo 'a e 'Otua kia Mosese 'i ha 'akau vela (Ekisoto 3:1-3). Ko hai 'a e 'Āngelo ko 'ení? Ko e 'Otua tonu (Ekisoto 3:4).

Kimu'a pea ne hoko 'o tangata, na'e hā 'a Sīsū 'i ha ngaahi taimi lahi ko e "Angelo 'a Sihova" (Sen. 22:11-17; Fakamaau 6:11, 16; 13:17-22; Sak. 3:1-2).

'I he'ene folofola kia Mōsesé,
na'e fakahaa'i ai 'e he 'Otuá ia
ko e 'Otua 'o 'Ēpalahame,
'Aisake, mo Sēkope. Na'e
mahino 'a e fakakaukau: Kuo
hifo mai 'a e 'Otua ke
fakakakato 'a e tala'ofa na'e fai
ki he kau pētelialeke ni pea ke
foaki ki 'Isileli 'a e fonua ko
Kenani (Sen. 12:7; 26:3; 48:3-4).

KO E NGAahi TU'UTU'UNI 'A E 'OTUA

"Pea ko eni, ke ke ha'u, pea te u fekau koe kia Felo, koe'ahi ke ke 'omi hoku kakai ko e fānau 'a 'Isileli mei 'Isipite." (Ekisotosi 3:10)

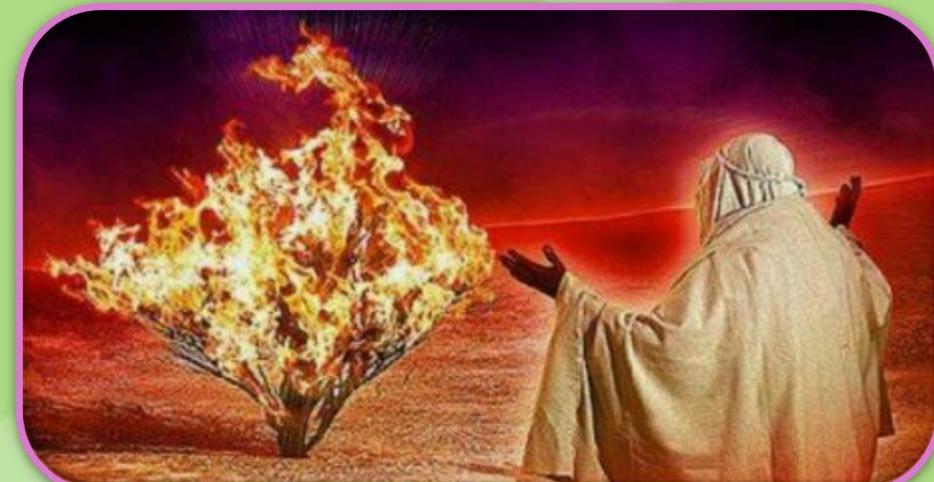
'Oku fakahaa'i 'e he 'Otua la ko e Tokotaha 'oku malohi, 'o ne ngaue'aki 'a e ngaahi veape ngaue: sio, hifo, mo e to'o ki tu'a ('Ekisotosi. 3:7-8).

SIO: 'Oku 'ikai ta'etokanga 'a e 'Otuá ki he mamahí. 'Okú Ne 'afio ki he me'a kotoa pē. 'Oku ne sio tautefito ki he mamahi mo e fakamaau ta'etotonu 'oku fai ki hono kakai (2 Tu'i 9:26).

HIFO: 'Oku 'ikai nofo ma'u 'a e 'Otuá. 'Okú Ne 'alu hifo ke 'a'eva 'i hotau lotolotongá. 'Oku ne nofo 'i he lotolotonga 'o e tangata (Eki 29:45; Sione 14:16-17)

'AVE KI TU'A: Ko e 'Otua, 'i hono taimi, 'oku ne ngaue ke fakatau'ataina'i kitautolu mei he mamahi pea ke fakahoko 'ene ngaahi tala'ofa (Sel. 29:11)

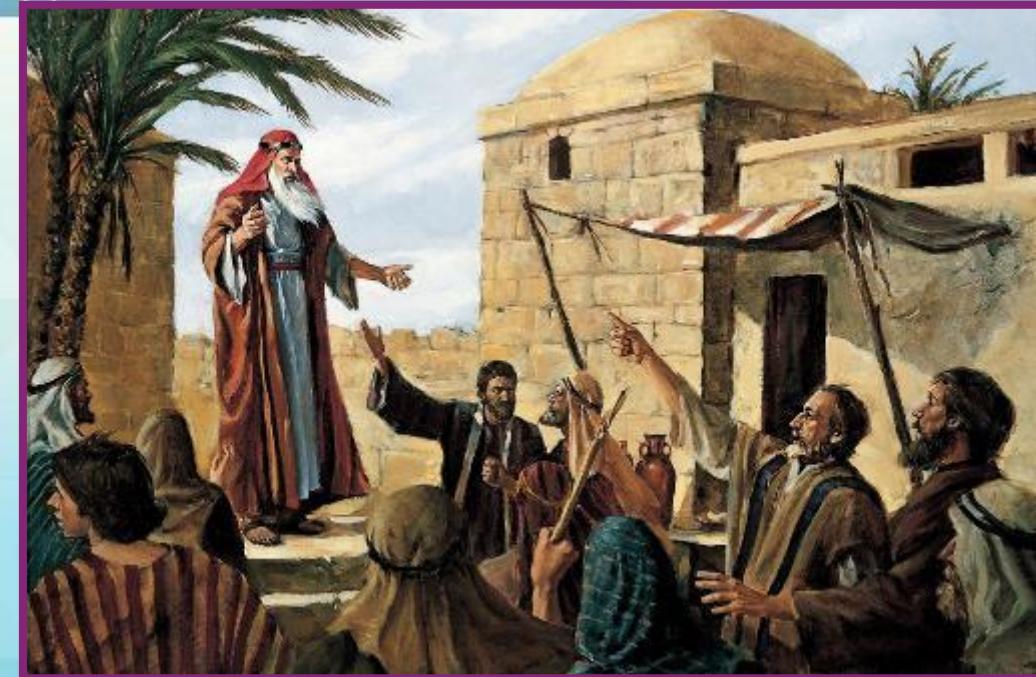
Na'e fiema'u foki 'e he 'Otua 'a e ngaahi ngaue pau meia
Moses: 'Alu ki 'Isipite 'o 'omi hoku kakai mei ai (Eki. 3:10, 12).
Na'e lōmekina 'aupito 'a Mōsese 'e he ngāuē. Na'e 'ikai te ne toe loto ke ngāue'aki hono mālohí; na'e 'ikai ke ne toe ongo'i te ne malava ke fakahoko e misioná; na'á ne lava pē 'o kalanga, "Ko hai au?" (Eki. 3:11). Na'e liliu 'ene pōlepolé ki he loto fakatōkilaló. Ko hono mo'oní, ko e momeniti ko 'ení na'á ne mateuteu ai ki he'ene ngāue fakafaifekaú.

KO E HUAFA 'O E 'OTUA

"Pea pehē 'e he 'Otua kia Mōsese, "KO AU, KO E KO AU: pea pehē 'e ia, Te ke lea pehē ki he fānau 'a 'Isileli, 'Kuo fekau au 'e he KO AU kiate kimoutolu.' " " (Ekisotosi 3:14)

לְדוֹדָה

Ko e 'otua kotoa pē 'o 'Isipite, na'e 'i ai hono hingoa, ka na'e lotu 'a 'Isileli ki he " 'Otua Māfimafi" (Ek. 6:3). Hili ha ngaahi senituli 'o e fakapo'uli 'a 'Isipite, na'e fie 'ilo 'e ha'a 'Isileli 'a e hingoa 'o honau Fakahaofi (Ek. 3:13).

Koe'uh i he taimi ko iá na'e fehokotaki ai ha hingoa mo e 'ulungaanga 'o ha taha, 'oku fakafe'iloaki ai 'e he 'Otuá ia 'aki 'a e taha 'o hono ngaahi 'ulungaanga tefitó: 'ehyeh (ke hoko). 'Oku ta'engata 'a e 'Otuá, kuo 'i ai ma'u pē, 'oku 'i ai, pea 'e 'i ai ma'u pē. Ko ia 'a e "KO AU" (Ek. 3:14).

'I he faai mai 'a e taimí, na'e mole 'a hono pu'aki 'o e hingoá ni. Na'e faka'atā 'eni 'e he 'Otuá koe'uhí he 'oku 'ikai ko e hingoá 'a e me'a 'oku mahu'ingá, ka ko hono 'ulungāngá. 'Okú ne fe'unga mo 'etau ngaahi fie ma'ú. Te tau lava 'o ui la ko e "Tauhisipi," "Fakamo'ui," "Tokotaha Tokonaki," "Tamai," ..., "Ofa."

Ko e me'a mahu'ingá 'oku finangalo 'a e 'Otuá ke tau ongo'i ofi, faingofua ke ma'u, fie ma'u, mo ha kaungāme'a ofi.

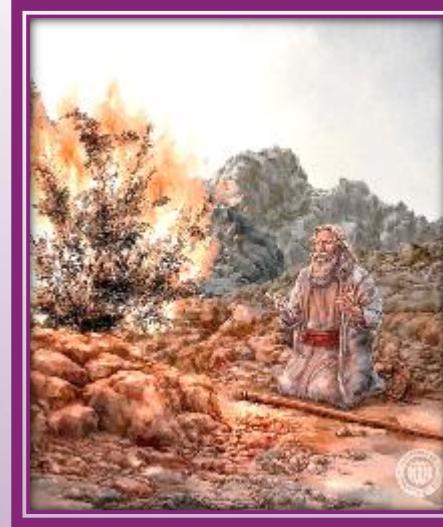
FAKAHOKO 'A E
MISIONA

FAKAMOLEMOLE MO E NGAAHI FAKAMOLEMOLE LAHI ANGE .

«Ka na'e pehē 'e Mōsese, "Fakamolemole'i ho'o tamaio'eikí, 'Eiki, fekau'i mai ha taha kehe."» ('Ekisotosi 4:13)

Ki mu'a ke fakahaa'i fakahāhā 'oku 'ikai te ne loto ke fakahoko 'a e misiona na'e tuku ange 'e he 'Otuá kiate iá, na'e 'omai 'e Mōsese ha ngaahi 'uhinga "haohaoa" 'e fā ki hono fakafisinga'i iá. Ki he 'uhinga takitaha, na'e tali 'e he 'Otuá 'aki ha tala'ofa.

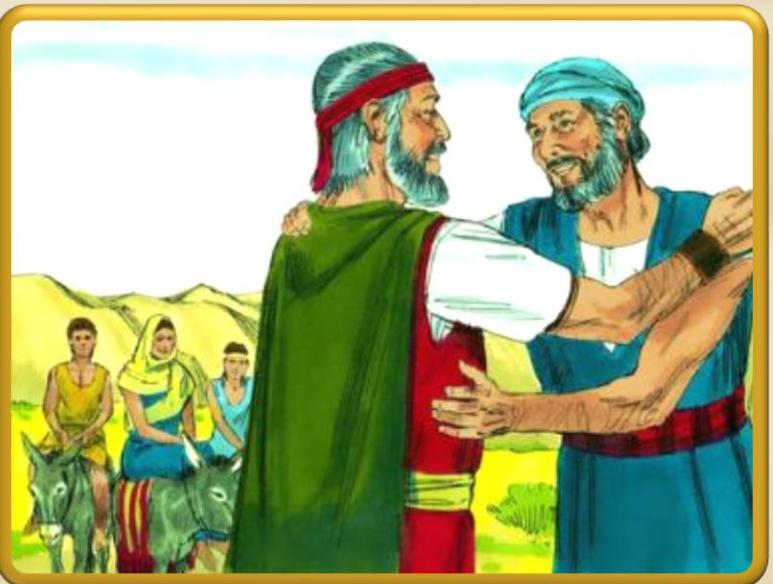

"Ko hai au?" ('Eki. 3:11)	"Te u 'iate koe" ('Eke. 3:12).	Ko e mālohi ke fakahoko 'a e fekau 'a e 'Otuá 'oku 'ikai 'iate kitautolu, ka 'oku 'i he mo'oni'i me'a ko ia 'oku fakaivia kitautolu 'e he 'Otuá. Te Ne 'iate kitautolu 'o hangē ko 'Ene 'ia Mōsesé.
"Ko hai ho hingoá?" ('Eki. 3:13)	"Ko au 'a e tokotaha 'oku ou 'i ai" ('Ekesotosi 3:14)	'Oku mo'oni, ta'engata, mo fakafo'ituitui 'a e 'Otuá; 'okú ne tala'ofa mo tauhi ma'u pē 'ene ngaahi tala'ofá; ta'efa'alaua; falala'anga ma'u pē.
“‘E ‘ikai te nau tui kiate au, pe fanongo ki hoku le‘ó” (‘Eki. 4:1).	“Te nau tui kiate koe koe‘ahi ko e ngaahi faka‘ilonga te ke fai” ('Eki. 4:8)	Na'e foaki 'e he 'Otuá kia Mōsese 'a e mālohi ke ne fakahoko ha ngaahi mana, pea na'a ne ngāue 'i he loto 'o e kakaí ke nau tui ki he ngaahi mana ko iá. Na'e tala'ofa foki 'a Sisu te ne fai 'a e me'a tatau kiate kitautolu (Ma'ake 16:17-18).
“Kuo te‘eki ai ke u hoko ko ha tangata lea faingofua” ('Eki. 4:10)	“Te u ako kiate koe 'a e me'a te ke lea 'akí” ('Eki. 4:12).	Ko ia na'a ne fakatupu 'a e 'elelo te ne 'omai kiate kitautolu 'a e ngaahi lea 'oku fiema'u 'i he taimi 'oku fiema'u (Ek. 4:11; Luke 12:11-12)

Pea faka'osi, na'e folofola 'a e 'Otua kia Mosese, “Kuo fe'unga ho'o ngaahi faka'uhinga, te ke lava, pea te ke fai” (Ekisotosi. 4:14-17).

KO E FOKI KI 'ISIPITE

“I ha nofo‘anga ‘i he halá, na‘e fakafetaulaki ‘a e ‘Eikí kia Mōsese, ‘o ne teu ke tāmate‘i ia” (‘Ekesōtosi 4:24).

Ko e ‘uluaki sitepu na‘e fai ‘e Mōsese ‘i he‘ene foki ki ‘Isipité ko ‘ene kole ha ngofua ki he‘ene tamai-‘i-he-fonó (‘Eki. 4:18). ‘I he‘ene ‘ave hono fāmilí, na‘á ne kamata ‘a e fonongá (‘Eki. 4:20). Ka na‘e hoko ha me‘a faka‘ohovale. ‘I he‘ene ‘i he halá, na‘e finangalo ‘a e ‘Otuá ke tāmate‘i ia (‘Eki. 4:24).

Na‘e mahino kia Sipola ‘a e me‘a na‘e hoko, pea ne fai ‘a e ngaahi me‘a na‘e fiema‘u ke faka‘ehi‘ehi mei he iku‘anga fakatupu mate: na‘a ne kamu hono foha (Ek.4:25).

Ko Mōsese, ‘i hono tākiekina ‘e hono uaifí, na‘e ‘ikai te ne kamu ‘a hono fohá. Ko hono ola, na‘a ne maumau‘i ‘a e ngaahi tu‘utu‘uni ‘o e fuakava na‘e fai ‘e he ‘Otua mo ‘Epalahame (Senesi 17:10).

Ko e fakafisi ‘ilo‘ilo pau ke talangofua ki ha fekau faka‘otua mahinó na‘e ta‘efe‘unga ai ‘a Mōsese mei he taki ‘o e kakaí. Na‘e pau ke fakalelei‘i e tūkunga ko ‘ení kimu‘a peá ne toki lava ‘o fakahoko ‘ene misioná.

“E ma‘u ‘e ha tangata ‘a e mālohi mo e taukei ‘i he‘ene tali ‘a e ngaahi fatongia ‘oku hilifaki ‘e he ‘Otuá kiate iá, pea feinga ‘aki hono laumālié kotoa ke fakafe‘unga‘i ia ke ne fua totonu kinautolu. Neongo pe ko e hā hono tu‘unga fakatōkilalo pe fakangatangata ‘ene malavá, ‘e a‘usia ‘e he tangata ko iá ‘a e ma‘ongo‘onga mo‘oní ‘a ia, ‘i he‘ene falala ki he mālohi fakalangí, ‘okú ne feinga ke fakahoko ‘ene ngāué ‘aki ‘a e mo‘ui fakapotopotó mo ‘ene mateakí. na‘á ne tali vēkeveke ‘a e tukuaki‘i lahí, na‘á ne mei fakamo‘oni‘i ‘a ‘ene ta‘efe‘unga kotoa ki ha ngāue peheé. Ko e mo‘oni‘i me‘a ko ia ‘oku ongo‘i ‘e ha tangata ‘a hono vaivaí ko ha fakamo‘oni ia ‘oku ‘ikai si‘i hifo ‘i he ni‘ihi ‘okú ne ‘ilo‘i ‘a e lahi ‘o e ngāue kuo fakanofo kiate iá, pea te ne ‘ai ‘a e ‘Otuá ko hono fale‘i mo hono mālohi.”